



de *hervormde* vaan

73^e jaargang · nr 2 · februari 2013

pagina 8

pagina 13

pagina 14

Ik ben de Weg,
de Waarheid en
het Leven

Heidelbergse
Catechismus

Uit de
Kerkgeschiedenis
Augustinus

1e voorzitter: Ds. W. Westland
Oranjestraat 106, 2983 HV Ridderkerk
T 0180 412477 • dswwestland@hotmail.com

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Dorpsstraat 180, 6741 AR Lunteren
T 0318 483717 • dsjpnep@hetnet.nl

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Amsterdamseweg 64, 6712 GK Ede
T 0318 615597 • ds.j.vandijk@hetnet.nl

2e secretaris: Dhr. C.D. Groenendijk
Koolmees 35, 2986 VB Ridderkerk
T 0180 423817 • c.d.groenendijk@hetnet.nl

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
T 0348 551496 • c.oosterom@planet.nl

2e penningmeester:
Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
T 0318 516930 • jvancapelleveen@solcon.nl

Lid: Ds. E. de Mots
Joh. Willem Frisostraat 38, 7462 GX Rijssen
T 0548 519549 • e.de.mots@solcon.nl

Lid: Ds. J.H. Lammers (Themadagen)
Pelikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
T 0180 424636 • j.h.lammers@hetnet.nl

Lid: Ds. A.D. Goijert (Redactie-adres)
Tijgervlinder 44, 3863 GP Nijkerk
T 033 8446241 • a.goijert3@upcmail.nl

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen
E info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)

Mutaties: Schriftelijk melden aan het Bondsbureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

Adres administratie:
Hervormd Bondsbureau, Beatrixstraat 20a,
3862 DB Nijkerk • T 033 - 2456699
E bondsbureau@filternet.nl • Bankrek.nr. 3778.71559
t.n.v. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

inzenden kopij maart-nummer

De kopij voor het maart-nummer moet vóór
21 februari bij de drukker (info@boutdruk.nl)
aanwezig zijn.

inhoud

Meditatie	3
Bijbelstudie o.t.	4
Bijbelstudie n.t.	8
Van de voorzitter	12
Themadagen	12
In the picture	13
Uit de kerkgeschiedenis	14
Organisatienieuws	17
Boekbesprekingen	17
Overlijdensberichten	18
Uitnodiging Huishoudelijke Vergadering	20



Jezus apart genomen!

„En Petrus nam Hem apart en begon Hem te bestraffen; hij zei: God zij U genadig, Heere, dit zal beslist niet met U gebeuren! Maar Hij keerde Zich om en zei tegen Petrus: Ga weg achter Mij, satan!”
Mattheüs 16 : 22–23a

Waarom gaat Jezus veel lijden en gedood worden? Dat moet! Van wie moet dat? Van Zijn hemelse Vader.

Uit onbegrijpelijke zondaarsliefde is besloten de Zoon naar deze wereld verloren in schuld te sturen. Jezus weet dat en Hij is het er mee eens. Hij liet Zich zenden. Nu is het bijna zo ver. Hij spreekt er over met Zijn discipelen. Hij kondigt het hen aan. Vertelt waar het gebeuren zal: in Jeruzalem. Wie Zijn vijanden zijn: de oudsten, de overpriesters en de schriftgeleerden. Wie had dat nu ooit kunnen denken? Zo’n afloop?

De leerlingen van Jezus kunnen dit helemaal niet meemaken. Ze begrijpen wel wat Jezus zegt, maar het is voor hen helemaal niet nodig. Waar is dat nu goed voor, nodig voor? Moet Jezus voor ons naar het kruis? Voor de discipelen niet. De roeping tot en opdracht voor Jezus tot dit vreselijke einde wordt door hen geloofchend.

Jezus zegt: Ik moet. Zij zeggen: dat moet niet. Weer is Simon Petrus hun woordvoerder. Zo pas ook al. Jezus vroeg: “Wie zeggen jullie dat Ik ben?” Petrus gaf zo’n prachtig antwoord: “U bent de Christus, de Zoon van de levende God” (vers 16) Dat had hij niet van zichzelf, maar van God. Nu hebben we hier, zo kort daarna, dezelfde Petrus. Gaat hij in dezelfde lijn voort? Weer een openlijke belijdenis over Jezus? Opnieuw een heerlijk getuigenis? Allerminst. Opmerkelijk: Jezus had vrijuit gesproken (Marcus 8:32). Hij deelde dit geheim met hen. Petrus echter, neemt zijn Meester apart. Tot zich. Onder vier ogen. Niet op belijdende toon spreekt hij, maar op bestraffende toon. Je moet maar durven. De omgekeerde wereld: de leerling bestraft de Leraar, de zondaar zijn Zaligmaker, de mens

God. “Dit zal beslist niet met U gebeuren”. Dit zal God voorkomen.

Wij hebben de neiging om Petrus in bescherming te nemen. Het was toch wel goed bedoeld, wel liefdevol, wel ijverig van hem. Toch wel mooi dat hij zijn Heere beschermen wil, toch?

Stel nu eens, dat Petrus zijn zin had gekregen. Jezus niet naar het kruis, ondanks alles wat de profeten hadden voorgezegd. Wat dan? Voor Petrus en zijn collega’s en voor ons? Als Jezus Zichzelf spaart, dan kan Hij hen en ons niet sparen. Dan blijven wij in onze zonden en in onze schuld. Dan kan niemand zalig worden. Dan blijft de hemel leeg.

Dus: wat een blindheid, onkunde en ongeloof bij Petrus. En bij allen die Jezus willen weghouden van het kruis.

Wat blijkt de dood van de Zoon van God een ergernis en dwaasheid te zijn. Altijd weer. Zelfs voor discipelen van Jezus. “Zij hebben heel andere denkbeelden van hun Meester, Hij zal aards geluk bewerken” (Calvijn). Wie Hij is, wat Hij moet en doet, staat haaks op hun gedachten. Hoe is dat bij ons? Wie is Jezus voor ons, voor mij?

Wat moet Hij voor ons doen, wat moet Hij ons geven?

Hebben we genoeg aan een Jezus die onze zorgen weg neemt? Die ons helpt bij de moeilijke dingen van ons leven? Die ons beter maakt als we ziek zijn? Die onze beste vriend is? Die ons aanzien, welstand en genot verschaft?

De Kruiskoning: dat hoeft niet zo nodig? De Heiland voor verzoening en vergeving, voor vrede en eeuwig zalig hemelleven dat staat niet op de eerste plaats? Dan staan we naast Petrus en de anderen.

Hoor eens hoe Jezus Petrus en allen die hem gelijk zijn onmaskert. Hij keert Zich om, kijkt Zijn discipelen aan (Marcus 8:33) en zegt tegen Petrus: "Ga weg achter Mij, satan". Van zijn goede bedoelingen blijft niets heel.

Jezus maakt duidelijk wat er achter zit. Wie er

achter zit om Hem van Zijn Middelaarswerk af te houden. Dat is niemand minder dan Gods grote tegenstander. Die maakt misbruik van Petrus. In Petrus bestraft Jezus satan. Daarom gaat Hij zo te keer tegen een van Zijn beste leerlingen. Jezus doorziet satans listen. Satan wil verslinden, Jezus behouden. Een wereld van verschil.

Wacht u voor satan! Velen geloven er niet meer in. Jezus wel. Hij had er ervaring mee. Daarom leert Hij ons te bidden: "Verlos ons van de boze". Gelukkig, hij is de grote verliezer en heeft nog maar een kleine tijd. Jezus ging door met Zijn werk. In gehoorzaamheid aan Zijn Vader. Achter Hem dus aan. Dicht bij Hem blijven. Geen genoeg nemen met aards geluk. Wel met volkomen zaligheid. Jezus stuurt satan weg, maar houdt Petrus vast. Dat wil Hij ook ons doen. Zo komt alles van Hem!



Ds. J.P. Nap

bijbelstudie o.t.

Ploegen op rotsen?

Amos 6

Wat is het resultaat van de vele preken in de gemeenten en van de bijbelstudieavonden op de mannenverenigingen? Al deze dingen zijn niet bedoeld voor een religieus consumeren, maar zij dienen tot een oprecht leven met God: horen naar Zijn stem, geloven in Zijn Woord en daadwerkelijk leven uit Zijn wetten tot Zijn eer en tot welzijn van de naaste, of die nu arm is of rijk. Maar in Amos' tijd haalt men de schouders op over diens woorden. Men blijft zitten waar men zit en ligt waar men ligt.

Vers 1-2 Sion en Samaria

Al eerder bleek dat de profeet Amos zich vooral richt tot het tienstammenrijk Israël, maar dat hij ook aan het tweestammenrijk Juda niet voorbij gaat, zie bijv. hoofdstuk 2. Ook in 6:1 valt het op dat hij naast Samaria eveneens Sion weer even noemt, er zelfs mee begint. En de uitdrukking “deze koninkrijken” (in het meervoud) in vers 2 slaat ook terug op zowel Sion als Samaria. Inderdaad komt Gods Woord tot alle mensen, tot het hele volk, en ook tot ons. Toch wordt ook hier vooral Samaria aangesproken. Dit blijkt uit vers 8, waar met “Jakob” het tienstammenrijk wordt aangeduid en met “de stad” Samaria.

De zonde van Samaria en Sion is dat zij zorgeloos en onbezorgd zijn. Zich van geen kwaad bewust. Er is immers zoveel voorspoed en welvaart in het land. Wat kan er dan mis wezen? Men vreest voor geen oordeel. Men denkt veilig te zijn op hun gebergten. Men ziet zichzelf als de elite (de beroemdsten; SV: voornaamste) van het uitverkoren (voornaamste; SV: eerstelingen) volk. De Israëlieten komen hen om raad en hulp vragen.

Ook moet men maar eens gaan kijken in andere steden: Kalne in Noord Syrië, het grote Hamath aan de Orontes en Gath van de Filistijnen. Die plaatsen -waarom juist deze drie genoemd worden is niet duidelijk- zijn bepaald niet beter dan Sion en Samaria, en ook is hun gebied niet groter dan dat van hen. Met dat ‘grote’ van Hamath valt het blijkbaar nogal mee. Op deze manier slaan de rijken zichzelf op de borst.

Vers 3-6 Aan zonden ontdekt

In vers 1 sloegen we het woordje “wee” nog even over. Ook al leven zij dan zorgeloos, het wee wordt over hen uitgeroepen. De woorden van Amos moeten bewerken, dat het met hun

rust is gedaán en zij zich bekeren. Zo niet, dan komt het oordeel onherroepelijk.

Zij houden de onheilsdag echter verre van zich. Ze willen er niet aan denken. Ze menen dat alles op rolletjes loopt. Daarentegen brengen zij de zetel van het geweld naderbij. Zij laten het geweld regeren en niet het recht.

Zij liggen maar op hun ivoren bedden en hun rustbanken zijn hun hangplek, vers 4. Zij doen zich te goed aan overdadige maaltijden van lammeren en kalveren. Het lijkt alsof Amos zich tegen de rijken keert om hun rijkdom; zijn speerpunt is echter het onrecht dat deze rijken intussen begaan. Op zichzelf mag men best een gemest kalf eten. Uit vers 11 blijkt, dat zowel zondaren in een groot als in een klein huis getroffen worden.

Er is niet alleen sprake van onrecht, maar ook van heiligschennis, vers 6. Bij het eten wordt muziek gemaakt. HSV spreekt van vrolijk zingen, SV van kwinkeleren. Bedoeld is een lallen bij de muziek op de luit. Men beroept zich bovendien op David. Amos spreekt er evenwel verachtelijk over. Blijkbaar kun je Davids muziek(instrumenten) gebruiken en toch verkeerd bezig zijn.

Niet alleen door ‘Davids muziek’ probeert men de drinkgelagen een zogenaamd gewijd karakter te geven, maar ook door uit sprengbekkens (plengvaten; SV: schalen) te drinken, die voor de eredienst bestemd zijn. Zo zal de heidense Belsazar zich later ook misdragen in het land der ballingschap(!). Tevens is er sprake van een zich zalven met de beste olie; een gebruik dat eveneens aan de eredienst herinnert. Het lijkt of men zich op allerlei manieren aan het indekken is: als je maar een paar vrome handelingen verricht kun je verder je eigen gang gaan. Intussen bekommert men zich niet om de ondergang van Jozef, d.i. het tienstammenrijk. Amos echter noemt hun

zonden, opdat zij die als zonden zullen zien; eraan ontdekt worden.

Vers 7 Daarom...

Opnieuw klinkt het profetische 'daarom', dat een oordeel inluidt, vgl. 4:12. Wij kennen de uitdrukking: vele eersten zullen de laatsten zijn. Dit zal nu op een bijzondere manier gebeuren. De rijken, die zo graag als 'eersten' willen pronken, zullen nu als eersten in ballingschap gaan. Dan is het voorbij met al hun feestpartijen.

Het is wel een moment om tot onszelf in te keren. Hoe zijn wij zelf eersten of laatsten in ons leven? En hoe is onze verhouding tot de Heere? Het gaat om een oprecht geloof in Jezus Christus en om van daaruit vruchten te dragen tot eer van hem en tot welzijn van onze naaste.

Vers 8 Hoe God beoordeelt

Uit de houding van Israël blijkt duidelijk zijn trots (SV: hovaardij). De Heere gruwet er van en zal de stad (= Samaria) uitleveren. Ballingschap zal het resultaat zijn.

Dit oordeelswoord van de Heere is op zichzelf betrouwbaar genoeg, toch zweert de HEERE er bij, vgl. 4:2 en 8:7. God zweert bij Zichzelf, omdat Hij bij niemand hoger kan zweren, Hebr. 6:13. De Heere is zo heel anders dan alles wat met de zonde van Israël te maken heeft. Ook wordt de Heere met nadruk genoemd "de God van de legermachten". Amos is er helemaal op uit om het volk van de ernst der dingen te overtuigen. Vandaar dat Hij met zoveel nadruk de eigenlijke Afzender van zijn woorden naar voren brengt.

Het doet ons denken aan Christus, Die nogal eens zegt: Voorwaar, voorwaar... En aan Paulus, die nogal eens schrijft: Dit is een getrouw woord... Deze onderstrepingen zijn niet no-

dig, omdat de Heere niet te vertrouwen zou zijn, maar omdat wij zo traag zijn om te horen en te geloven.

Vers 9-11 Treffend voorbeeld

Israël zal dus overgeleverd worden aan een vijandelijke macht, die het volk in ballingschap zal deporteren. Bij deze vijand moeten we aan Assyrië denken. Het zou kunnen zijn, dat er bij de vijandelijk inval nog een huis wordt gespaard. Als er nu tien mannen (of in het algemeen: mensen) in een huis overgebleven zijn, dan zullen ook die sterven; vermoedelijk aan de besmettelijke pest. Hierop wijst toch wel het feit, dat men zijn toevlucht moet nemen tot het verbranden van de lijken. Begraven is bij zo'n pestuitbraak niet meer verantwoord vanwege het besmettingsgevaar. Stel dat een familielid of zo'n lijkverbrander een gestorvene uit het huis wil halen, en bij het horen van nog wat geluid roept of daarbinnen nog iemand is, dan zal die persoon antwoorden: Niemand. Hoe ontzettend! De vragende roeper zal vervolgens roepen om stilte tot degene die daar nog in huis is. Want stel je voor dat die verzwakte persoon verder zou praten, hij zou ook wel eens ten onrechte de naam des Heeren kunnen gebruiken en dus kunnen vloeken. Dat mag niet gebeuren!

Het misbruik van Gods Naam is een overtreding van het derde gebod. Dit moet voorkomen worden. Hier speelt echter vermoedelijk een bepaalde vorm van bijgeloof op de achtergrond mee. De heidenen geloofden, dat men door het noemen van de naam der afgoden hun opmerkzaamheid trok. Met fatale afloop. Als dan in dit geval de Naam van de Heere zou klinken, zou de Heere wel eens kunnen komen om ook dat familielid en die lijkverbrander te doden. Daarom: Stilte... Hier merken we hoe diep Israël niet alleen qua onrecht

maar ook qua religie gevallen is.

Wat ook opvalt is dat in vers 11 niet alleen het grote huis (de paleizen) met scheuren wordt getroffen, maar ook het kleine huis.

Amos spreekt dus niet alleen de rijken op hun zonden aan, maar evenzo de armen. Het is niet vanzelfsprekend dat zij de Heere vrezen omdat zij arm zijn.

Vers 12-14 Ploegen op rotsen?

In deze laatste verzen van dit hoofdstuk laat Amos nog eens het dwaze zien van Israëls zonden. Hoe dwaas het namelijk is om de armen te verdrukken en op allerlei manieren het recht van Gods wet te verdraaien.

Rennen paarden op een rots? Het klinkt als een retorische vraag, waarop het antwoord vanzelfsprekend ontkennend is. Paarden dragen in het open veld of op een racebaan, maar niet op een rots. Dat zou ongerijmd zijn. Evenzo ploegt men ook met runderen niet op een rots. Sommige verklaarders veranderen deze tekst, zodat er gelezen wordt over het ploegen op zee (NBG-vertaling 1951), maar SV, HSV en NBV veranderen terecht de tekst niet, zodat gelezen wordt over een ploegen op rotsen. Zulk ploegen zou eveneens ongerijmd zijn.

De spits van deze voorbeelden is: Israël komt tot nog veel ongerijmdere zaken. Zij veranderen het recht in gal en de vrucht van de gerechtigheid in alsem. Er is geen sprake meer van een rechtsstaat, zodra het rechtsbesef vergald wordt. Denk aan Psalm 11:3: het fundament verdwijnt onder de samenleving. Intussen voelt men zich heel wat! Dat heeft met hun hoogmoed te maken. Men is blij met iets wat niets is. HSV: blij met Lo-Debar. Deze plaats in Gilead heeft men blijkbaar veroverd. De naam betekent echter: Wat niet

veel zaaks is. In de SV is niet te zien, dat het om een plaatsnaam gaat, omdat men die heeft vertaald met: “een nietig ding”. Ook beroemt men zich op de inname van Karnaïm (= horens, zo de SV) in Basan. Beide genoemde plaatsen hadden niet veel te betekenen, maar door de rijken wordt de verovering ervan als een groot wapenfeit naar voren gebracht. Op deze manier wordt de binnenlandse rechtsverkrachting weggemoffeld onder enkele buitenlandse prestaties. Komt dat vaker voor? Tenslotte wordt de komst van de vijand aangekondigd. De vijand is Assyrië en deze zal heersen van het uiterste noorden (SV: Hamath; HSV: Lebo-Hamath) tot in het uiterste zuiden (SV: beek der wildernis; HSV: beekdal van de Vlake; NBV: wadi Araba). Op deze manier blijkt het spreekwoord waar: Hoogmoed komt voor de val. Hoor wat Christus zegt: wie zichzelf verhoogt, zal vernederd worden; maar wie zichzelf vernedert zal verhoogd worden.

Gespreksvragen:

1. Men hield de onheilsdag ver van zich, vers 3. Op welke manier? Hoe kunnen ook wij de oordeelsdag ver van ons houden?
2. “Op zichzelf mag men best een gemest kalf eten”. Bent u het daar mee eens? Hoe kijken we aan tegen het “genieten” van dingen? Betrek bijv. 1 Tim. 6:17 hier bij.
3. Kunt u voorbeelden noemen van verkeerde en goede muziek? Hoe kunt u het musiceren in uw (gezins)leven stimuleren? Bedenk dat in diverse gemeenten een gebrek aan organisten aan het ontstaan is.
4. In vers 8 wordt de trots/ hovaardij aan de kaak gesteld. Noem andere Schriftgedeelten waar dit gebeurt. Wat kunnen wij daarvan leren?

5. Misbruik van Gods naam moet voorkomen worden. Het is waar: Spreek vrijmoedig over God, maar misbruik nooit Zijn Naam. Hoe kunnen we hier vorm aan geven?
6. In vers 13 beroemt men zich in feite op

enkele kleine prestaties om de zonde van het onrecht weg te moffelen. Kan het ook nu gebeuren, dat wij bepaalde zonden wegstrepen met enkele goede dingen? Hoe dan?



Ds. H.J.T. Lubbers

bijbelstudie n.t.

8

Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven

Johannes 14 : 1-6

Spurgeon vertelt in één van zijn werken het volgende: 'Een jongeman die bekommerd was over de zaligheid van zijn ziel, vroeg eens aan een predikant: 'Kunt u mij de weg naar Christus vertellen?' Zeer nadrukkelijk antwoordde de predikant dat hij de weg naar Christus niet kon vertellen. De jonge man zei daarop: 'Ik dacht dat u een dienaar was van het Evangelie.' 'Dat ben ik,' was het antwoord van de predikant. Waarop de jonge man reageerde: 'Hoe komt het dan dat u mij de weg naar Christus niet kunt vertellen?' 'Mijn vriend,' zei de predikant, 'er is geen weg naar Christus. Hij is Zelf de Weg. Allen die in Hem geloven, worden in Hem gerechtvaardigd van al hun zonden. Er is geen weg naar Christus. Christus is hier.'

Afscheid

We staan in deze Bijbelstudie stil bij het zesde 'Ik ben'-woord uit het Johannesevangelie, te vinden in hoofdstuk 14. Dit hoofdstuk is onderdeel van de afscheids gesprekken van de Heere Jezus. Op Witte Donderdag, de laatste

avond voor Zijn kruisiging, viert Jezus met Zijn leerlingen het Pascha. Judas is zojuist uit de Paaszaal vertrokken (13:30). Dan kondigt Jezus Zijn aanstaande vertrek aan (13:33). Als een dreigende onweerswolk hangen Jezus' woorden boven de hoofden van de discipelen,

zo blijkt uit hoofdstuk 14:1. De discipelen zijn *ontroerd*. Het Griekse werkwoord betekent zoveel als: *Door elkaar geschud worden, in verwarring gebracht worden*. De vragen branden de discipelen op de lippen. We horen eerst Petrus (13:36), dan Thomas (14:5) en vervolgens Filippus (14:8) er een stellen. Meerdere keren staat er ook van de Heere Jezus geschreven, dat Hij in beroering is, omdat de *ure* dichterbij komt (11:33, 12:27, 13:21). Je zou mogen verwachten dat de leerlingen nu hun Meester steunen. Het is echter precies andersom: Jezus bemoedigt Zijn discipelen. Zij hoeven niet geschokt te zijn, nu Hij heengaat (vgl. 14:27-28). *U gelooft in God, geloof ook in Mij*. Jezus is even betrouwbaar als God. Evenmin als de Vader zal Christus Zijn discipelen in de steek laten.

Vaderhuis

De reden dat de discipelen niet ontroerd hoeven te zijn, noemt Jezus in vers 2: Zijn heengaan is tot hun voordeel. Het Griekse woord voor 'woningen' betekent zoveel als 'verblijfplaatsen' en zo roept dit vers het beeld op van een koninklijk paleis met talloze vertrekkers. Zoals in militaire kringen kwartiermakers vooruit worden gestuurd om voorbereidingen te treffen voordat de rest van de troepen arriveert, zo gaat de Heere Jezus Zijn volgelingen voor om *plaats gereed te maken*. Dit heengaan ziet op de weg van Jezus' kruis, opstanding en hemelvaart. Blijkens vers 3 is de scheiding tussen de Meester en Zijn leerlingen niet definitief: Op de jongste dag zal Jezus komen met de wolken van de hemel, om de Zijnen op te halen en te brengen waar Hij Zelf is (vgl. 12:26).

Heel wat mensen hebben uitgesproken of onuitgesproken verwachtingen over wat er is na de dood. Toch zullen velen daarbij zeggen

of denken: 'Je kunt er niets met zekerheid over zeggen. Er is immers nog nooit iemand teruggekeerd uit de dood?' De Heere Jezus heeft echter wél betrouwbare informatie over het Vaderhuis: Hij komt er vandaan! Vergelijk de woorden in Johannes 1:18, waar staat dat Jezus' thuisbasis de *schoot van de Vader is*. Hij kan het dus weten!

Mieke Telkamp, een bekende zangeres uit de jaren '70, werd landelijk bekend met haar lied *'Waarheen leidt de weg'*, op de melodie van *Amazing Grace*. Dat lied schijnt in onze dagen nog steeds regelmatig ten gehore te worden gebracht bij begrafenissen en crematies. In dat lied klinkt de een na de andere vraag.

Waarheen leidt de weg die wij moeten gaan? (...)
Wie weet wat er is achter ster en maan? Alleen het opvallende is, dat er geen enkel antwoord komt. Is dat niet kenmerkend voor onze tijd? Onze kennis van allerhande levensterreinen heeft een enorm hoge vlucht genomen, maar veel mensen tasten in het duister als het gaat over een vraag als: Wat is de zin van mijn leven? En waar leidt mijn levensweg uiteindelijk naar toe?

Maar voor wie in de Zoon gelooft, is dat geen vraag. De eindbestemming is het Vaderhuis met de vele woningen! De Heere Jezus laat weten dat daar ruimte in overvloed is. Bij Jezus' komst op de aarde was er voor Hem geen plaats in de herberg, maar in de hemel is geen woningnood. Al hebt u een geloof als een mosterdzaad; al wordt uw geloof nog zo vaak aangevochten en bestreden; geen enkele oprechte christen staat straks buiten. Slechts zij staan buiten, die zichzelf buiten sluiten, doordat zij weigeren Jezus als Koning te erkennen.

Weg, Waarheid, Leven

De Heere Jezus veronderstelt Zijn reisroute

als bekend bij de discipelen (vers 4): Hij vertrekt naar de Vader, via kruis en opstanding. Het begin van Thomas' vraag in vers 5 lijkt veel op de vraag die Petrus zojuist stelde (13:36). *Heere, wij weten niet waar u heengaat*. Was het antwoord voor Thomas niet duidelijk, of had hij niet scherp genoeg geluisterd? In zekere zin vraagt Thomas naar de bekende weg. Maar blijkbaar heeft de Heere Jezus geduld met mensen die soms zo traag van begrip zijn. Hij gaat er graag op in en dan met name op het tweede deel van Thomas' vraag. *Hoe kunnen wij de weg weten?* Met andere woorden: *Hoe komen wij in dat Vaderhuis?*

Wat een levensbelangrijke vraag! Geen vraag, die je op zijn beloop kunt laten. De Heere Jezus antwoordt er dan ook op met een van de meest kernachtige woorden die we in heel de Bijbel vinden: *Ik ben de Weg (...) tot de Vader* (vers 6). Sinds wij in het paradijs een eigen weg kozen, zijn wij de weg naar God kwijt. Maar Jezus opent de weg naar God. Hij legt de verbinding tussen de gevallen mens en de heilige en rechtvaardige God, door de zonde der wereld weg te dragen. Iemand zei: 'Jezus' dood is als een rode loper die zich ontrolt in de richting van het Vaderhuis'. Jezus wijst niet de weg, maar Hij *is* de Weg. Een beeld, waarin opnieuw duidelijk wordt, dat de Heere Jezus Zich vernederd heeft (Fil. 2:8). Hij laat over Zich heen lopen! Zo is Hij onze toegang tot God (vgl. Rom. 5:1-2). De context maakt duidelijk, dat de nadruk bij dit 'Ik ben'-woord ligt op het woord 'Weg': De Heiland spreekt hier immers over de toegang tot de Vader en tot het Vaderhuis. De twee woorden die volgen ('Waarheid' en 'Leven'), vormen een nadere belichting van 'Weg'. Jezus is de weg, omdat Hij de belichaming is van de

waarachtige God en van het eeuwige leven (1 Joh. 5:20).

De Heere Jezus heet 'de Waarheid', omdat Hij ons God doet kennen, zoals Hij is (vgl. 1:18, 6:46, 8:32 en 14:9). Hij heet 'de Waarheid', omdat Hij door en door betrouwbaar is. Hij zegt en doet uitsluitend, wat de Vader Hem opdraagt om te zeggen en te doen (5:19v., 8:29). Ja, Hij is Zelf God (1:1, 20:28), Gods vleesgeworden Woord (1:14). Met Jezus is nog nooit iemand bedrogen uitgekomen. Andere wegen lopen dood, maar wie wandelt op de Weg die Jezus is, wie in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven. Daarom heet de Heere Jezus tegelijk 'het Leven' (vgl. Joh. 1:4 en de vorige Bijbelstudie over Joh. 11:25, 'Ik ben de 'Opstanding en het Leven'). Alleen omdat Jezus de Waarheid en het Leven is, kan Hij voor anderen de weg zijn om tot God te komen. Jezus bemiddelt Gods waarheid en Gods leven. Via Jezus komen Gods waarheid en Gods leven tot ons. Daarom komen wij tot God via Jezus.

De enige Weg

De Heere Jezus laat er geen onduidelijkheid over bestaan: Hij is niet *een* weg, maar Hij is *de* Weg. *Niemand komt tot de Vader, dan door Mij* (vers 6b). Dat exclusivisme is niet bepaald populair in onze keuzemaatschappij. 'Je mag toch zeker geloven, wat je zelf wilt? En komen alle godsdiensten en levensbeschouwingen uiteindelijk niet op hetzelfde neer?' Er is een boeddhistische weg, een hindoeïstische weg, een islamitische weg... Voeren ze uiteindelijk niet allemaal naar dezelfde bestemming? Johannes 14 zet een zeer besliste streep door dergelijke gedachtegangen. Jezus is de enige Weg! *'Er is onder de hemel geen andere Naam onder de mensen gegeven waardoor wij zalig moeten worden'* (Hand. 4:12).

Die boodschap roept onherroepelijk

weerstand op. Buiten de kerk, maar niet alleen daar, toch? Ook in *kerkelijk* Nederland proberen mensen het via andere routes.

Iemand zei: 'We zijn ten diepste allemaal geestelijke stratenmakers, die zelf een weg naar de hemel proberen aan te leggen'.

Misschien herkennen we het ook in ons eigen leven. De één bewandelt de doe-het-zelf weg, zoals de rijke jongeling: *Al deze dingen heb ik in acht genomen van mijn jeugd af; wat ontbreekt mij nog?* (Matth. 19:20). De ander kiest de weg van de gemakzucht: *'God is toch liefde? Dan kom ik vast wel in het Vaderhuis.'* Nog weer een ander neemt de weg van het uitstel, zoals de stadhouder Felix: *Als ik tijd heb...* (Hand. 24:25).

Sommigen vragen zich af, of zij deze weg wel mogen bewandelen. Er zijn in de wereld ook wegen met aan het begin een bord 'verboden toegang', of met de woorden 'eigen weg' erop. Aan het begin van deze Weg staat echter een bord met een belofte: *'Wie tot Mij komt, zal ik geenszins uitwerpen'*.

De Heere Jezus is de *enige* Weg. Niet de *kortste* of de *gemakkelijkste* weg. Zouden daarom zo velen aarzelen? De Heere Jezus laat echter weten: *Wie zijn leven zal willen behouden, die zal het verliezen; maar wie zijn leven verliezen zal omwille van Mij, die zal het behouden* (Lukas 9:23).

Al betekent het leven van het geloof beslist niet dat je altijd een *aangenaam* leven hebt, je bewandelt wel een zekere weg. Een weg, waarvan de *uitkomst* zeker is. Ds. Van Amstel gebruikt in zijn boekje over de 'Ik ben'-woorden het beeld van een roltrap. Sommige mensen aarzelen even, voordat ze hun voet op de onderste trede zetten. Maar sta je er eenmaal op, dan draagt de trap je naar de volgende verdieping. Treffend beeld! Want de Heere Jezus zegt niet: *Ik wijs de Weg, klim*

maar omhoog', maar Hij zegt: *'Ik ben de Weg, Ik draag je tot de Vader'. Daarheen leidt de Weg, die wij moeten gaan!* Bewandelt u deze weg? *'Gij maakt eerlang mij 't levenspad bekend, waarvan in druk 't vooruitzicht mij verheugde!'* (Ps. 16:6, ber.).

Gespreksvragen:

1. Welke voorstelling hebt u van het Vaderhuis met de vele woningen? Wie komen daar volgens Johannes 14?
2. Dat de Heere Jezus de *enige* Weg zou zijn, vinden veel mensen intolerant en aanmatigend. 'Christenen moeten niet denken, dat zij de waarheid in pacht hebben'. Hoe zou dat komen, dat de boodschap dat Jezus de enige Weg tot God en tot het leven is, zoveel weerstand oproept? En hoe zou u op zulke geluiden reageren? Welke verschillen ziet u tussen de andere godsdiensten en het christelijk geloof?
3. Welke alternatieve routes naar God proberen kerkmensen aan te leggen? Herkent u de neiging om zulke wegen te gaan ook in uw eigen leven?
4. Hoe weet je of je op de (goede) Weg zit? In de NGB artikel 29 worden verschillende 'herkenningspunten' langs de weg genoemd ('merktekenen der christenen'). Welke? Zie bijv. ook 1 Petr. 2:7-8. Op welke manier kunnen 'kenmerken' nuttig zijn voor het leven van het geloof?
5. Soms wordt gesproken over 'de toeleidende weg tot Christus'. Wat wordt daarmee bedoeld? En wat vindt u daarvan in het licht van Johannes 14?
6. Hoe kom je op de Weg? Wat is nodig om op de Weg te blijven?



Ds. W. Westland

van de voorzitter

Uit de bestuurs-vergadering

Zo ongeveer om de 7 weken komt het bestuur van onze Mannenbond 's morgens op het Bonds-bureau in Nijkerk bijeen. In zo'n morgen gaat er heel wat over de tafel. Ik doe een greep uit de bestuursvergadering van 18 januari. Deze morgen las ik als voorzitter uit Jesaja 12 en ging ik voor in gebed. Na de notulen, de ingekomen stukken en de mededelingen gaf Ds. E. de Mots verslag van de voorbereidingen voor de Verdiepings-Conferentie 25+. Er hadden zich al 59 jongeren opgegeven. Ook had de commissie al een datum gepland voor de volgende conferentie, 5 oktober. We hopen dat dit nieuwe initiatief aanslaat bij de jongere mensen, en dat ze ook meer betrokken raken bij het werk van onze bonden. Er werden ook nieuwe afspraken gemaakt voor de Streek-vergaderingen in het nieuwe seizoen. De commissie Thema-dagen meldde een nieuwe doorstart in de regio Baarn-Nijkerk. De website van onze Mannenbond vraagt meer aandacht om up-to-date te blijven. Onze tweede Penningmeester zal hierop toezien. Onze eerste Penningmeester, C. Oosterom kwam met de Begroting 2013. Om financieel op pijl te blijven zal een kleine contributie-

verhoging nodig zijn. De agenda van de komende Huishoudelijke Vergadering 13 april werd doorgenomen. Ds. J.H. Lammers zal een onderwerp houden over Bonhoeffer. We spraken ook over het thema van de komende Bondsdag: Ik geloof in de Heilige Geest. Op zo'n moment krijgt het gesprek in het bestuur een geestelijke diepgang, waar je later met dankbaarheid aan terug denkt. Onze overwegingen rond dit thema zullen straks aan de sprekers worden voorgelegd. Deze en nog andere zaken, zorgen ervoor, dat we tot het middaguur vergaderen. Na de lunch gaat dan ieder weer naar huis. Het is fijn dat verschillende bestuursleden met elkaar kunnen meerijden. Dat drukt de reiskosten. Ik hoop, dat ik u zo een indruk heb gegeven van de bezigheden van onze bestuursleden. We weten ons gesteund door een trouwe achterban, die plaatselijk en regionaal actief is. Wat een voorrecht om ieder op zijn eigen plaats bezig te mogen zijn in Gods Koninkrijk.

Tenslotte

Mede namens de andere bestuursleden een hartelijke groet aan u allen.

Themadagen voorjaar 2013

Zaterdag 9 maart 2013, 10.00-14.00 uur, Maranathakerk Woerden. Thema: 'BUIGEN met de wereld OF KNIELLEN voor God'. Sprekers: Dr. M.J. Kater spreekt over 'Buigen (met de wereld)' en ds. C.J. Barth over 'Knielen (voor God)'.

Informatie via dit e-mailadres: stefanvankreuning@gmail.com.

Opgave via de website www.mannendaggroenehart.nl.

Zaterdag 13 april 2013, 10.00-14.00 uur, verenigingsgebouw 'De Wingerd' te Tholen (adres: Nieuwe Pad 1, 4691 BP Tholen). Thema: 'Het geloof... vast en zeker'. Sprekers: ds. G. Wassinkmaat spreekt over 'Geloofskennis' en ds. G.J. Capellen over 'Geloofsbeleving'.

Informatie en opgave via volgende e-mailadressen:

themadagmannentholen@kpnmail.nl en rienbreeman@planet.nl.



Heidelbergse Catechismus

Het jaar 2013 is een bijzonder jaar, omdat we gedenken dat 450 jaar geleden de Heidelbergse Catechismus tot stand is gekomen. Er zijn weinig leerboekjes, die zo'n ingang vonden in de kerken der reformatie, dan de Heidelbergse Catechismus. In Amerika, Australië en ook grote delen van Europa, ja zelfs ook in Indonesië geniet de Heidelbergse een zekere bekendheid en dat al vele eeuwen lang. Het geheim van de Heidelbergse is dat zij zo sterk pastoraal inzet met het troostmotief. De Heidelbergse is daarom blijvend actueel. Het is daarom goed dat steeds ook bij de opleiding van de dienaren des Woords veel aandacht wordt gegeven aan haar blijvende actualiteit. Van groot belang is dat we binnen de gemeente vasthouden aan de Heidelbergse, zoals Kohlbrugge op zijn sterfbed profetisch uitsprak: "De eenvoudige Heidelbergse, houdt daaraan vast kinderen". Immers de drie g's geloof (Apostolische geloofsbelijdenis), gebod (Tien Geboden) en gebed (Onze Vader), zijn toch de hoofdmomenten van de Heilige Schrift en daarom de repetitie van de Heilige Schrift. Laten we daarom dankbaar gedenken. Daarom is het ook een goed initiatief, dat o.a. Protestants Nederland op 19 januari het herdenkingsjaar interkerkelijk in Gouda heeft geopend, waarin de lof op God bezongen mocht worden in wat Hij gegeven heeft in de Heidelbergse.

13

Drie stukken

Op een andere bijeenkomst heeft Prof. Dr. A. Baars, n.a.v. een onderzoek van veel catechismuspreken, zeer behartigenswaardige dingen gezegd, die heel de gereformeerde gezindte raken. Hij stelde dat de Catechismus helemaal doortrokken is met het Woord van God. Hij pleitte ervoor die grote schat door te geven aan het nageslacht. De "drie stukken" noemde de hoogleraar als tweede aandachtspunt: "Bijna alle verklaringen van de HC tot ongeveer het midden van de twintigste eeuw kiezen voor een chronologische orde van de drie stukken ellende, verlossing en dankbaarheid: als iemand troost krijgt, kent hij zijn ellende; er moet eerst plaats komen voor de Heere Jezus, voordat een mens Hem nodig heeft. Vooral door de invloed van de theoloog Karl Barth is deze chronologische

volgorde in de verklaringen veranderd", aldus de hoogleraar, die beklemtoonde dat deze volgorde "geen voorwaarde is waaraan een mens moet voldoen, maar wel de weg waarlangs God werkt. Als God een mens ontdekt aan de zonde is dat het werk van God en niet van een mens." De hoogleraar noemde verder Dirk Volkerts Coornhert, die stelde dat er ook onzuivere leringen en 'dodelijk venijn' in de HC voorkwamen. Diens kritiek richtte zich met name op zinsneden in zondag 2 (waar staat dat „ik van nature geneigd ben God en mijn naaste te haten") en zondag 44 (waar staat dat "ook de allerheiligsten, zolang als zij in dit leven zijn, maar een klein beginsel van deze gehoorzaamheid (hebben)"). Prof. Baars: "Het is opvallend dat beide onderwerpen weer hoogst actueel zijn in de kritiek op de Heidelbergse."

Actueel

We denken dat Prof Baars een punt aansnijdt, dat zeker voor de praktijk in de Hervormd-Gereformeerde gemeenten nu ook hoogst actueel is. Hetzelfde zei wijlen ds. G. Boer in zijn referaat “Crisis der Midden Orthodoxie voor de GB” in 1952: “Hoe verklaren wij ooit vraag en antwoord 12 van de Catechismus, wanneer we alleen maar willen toegeven, dat de drie stukken of elementen, waarvan de Catechismus spreekt in logische volgorde staan en niets met een chronologische volgorde te maken hebben?” Verder zei ds. Boer: “Daarom heeft ook de Catechismus als praktisch leerboek op het oog niet een theologische verhandeling te geven van alle mogelijke historische en heilshistorische aspecten, maar te zeggen: dat is mijn troost, zo leef ik erin en eruit en zeker in zondag 5: zo kom ik eraan! Dit zijn fundamentele noties

die zich niet laten verwaarlozen op straffe van een misverstaan van de gehele Catechismus”. Verder zei Boer: “Dit alles (n.l. de kennis van de ellende, PM) gaat niet om buiten het geloof. Integendeel, dit is een wezenlijk deel van het geloof”. Het punt van zondagen 2-5 en zondag 44 blijft inderdaad hoogst actueel. Vaak worden in onze tijd deze zondagen naar de achtergrond geschoven, omdat het van nature geneigd zijn God en de naaste te haten gezien wordt als een depressief makend geloof. Wanneer de ontdekking ontbreekt, blijft een oppervlakkig geloof over, waarin de beleving van zonde en genade ontbreekt, wat gevolgen heeft voor de zondagse prediking, het pastoraat en de catechese. Die noties dienen blijvende aandacht te houden binnen onze gemeenten, met het oog op een gezond, geestelijk leven. Waarvan acte!



Ds. E. de Mots

Uit de kerkgeschiedenis

Augustinus

Inleidende opmerkingen

Tijdens het voorbereiden van dit artikel over de kerkvader Augustinus, viel het me op dat meerderen wezen op de actualiteit van Augustinus. Wie vandaag als christen hulp zoekt voor het geloofsgesprek met tijdgenoten, kan heel goed bij Aurelius Augustinus terecht, schreef iemand. Een ander worstelde met de spanning tussen verstand en geloof: Augustinus kan daarin tot een hand en voet zijn. Diezelfde persoon wees ook op het verlangen dat Augustinus kende naar kerkelijke eenheid. En om nog een voorbeeld te noemen: ook over de ontwikkelingen in de wereld met name de eindtijd, kunnen wij goed bij hem terecht. Dat zegt iets over de brede blik en kijk van deze kerkvader waar wij ook anno 2013 onze winst mee kunnen doen. Wellicht dat dit beperkte artikel, smaakt naar meer!

De jeugd van Augustinus

Op 13 november 354 komt Aurelius Augustinus in het Noord-Afrikaanse Thagaste ter wereld. Hij was het eerste kind van Patricius en Monica. Vader Patricius was raadslid van de stad en stond anders in het leven als zijn vrouw. Dat was een christin die met hart en ziel de Heere diende en haar zoon voorging in de dienst van de Heere. Haar zorg is dat haar kinderen goed terecht zullen komen en vooral dat zij christen zullen worden. Een bekende uitspraak die met haar verbonden is, geuit door een bisschop, is deze: *Een kind van zoveel gebeden kan niet verloren gaan*. Augustinus heeft het haar niet gemakkelijk gemaakt. Als levensgenieter gaat hij zijn eigen gang en trekt hij zich van de zorg en vermaningen van zijn moeder weinig aan.

Hij leefde samen met een vrouw zonder getrouwd te zijn. Later, als hij tot bekering is gekomen, schrijft hij er zelf over: *Mijn moeder heeft veel om mij gebuild, meer dan moeders over de lichamelijke dood van hun kinderen doen*.

Ontwikkelingen in zijn leven

Tijdens zijn studie gaat Augustinus op een gegeven moment op zoek in de Bijbel. Hij kan daarin echter geen antwoord vinden. Een *'jaloerse God'* Die plagen gebruikt om volkeren te straffen, daar kan hij niets mee! In zijn ogen haalt de Bijbel het niet bij de schrijvers van zijn tijd waarvan met name Cicero er één is. Bovendien vindt hij in de Bijbel geen antwoord op de vraag naar goed en kwaad. Antwoorden die hij z.i. wel vindt bij de Manicheeërs, volgelingen van ene Mani. Zij leggen sterke nadruk op de rede en achten kennis noodzakelijk voor het heil. Door deze ontwikkeling liet Augustinus het christelijke geloof los. Hij ging er zelfs toe

over om het aan te vallen en te bekritisieren. De Manicheeërs waren van mening dat zij het ware christelijke geloof kenden. Alles wat van het christelijke geloof niet met hun religie overeen kwam, wezen ze resoluut af. Naarmate Augustinus dit gedachtegoed beter leerde kennen, staken ook steeds meer twijfels de kop op. Intussen zij ook gezegd dat de leer van de Manicheeërs zo ver van zijn moeder af staat, dat Augustinus er daarom bij haar niet meer in komt!

Ambrosius

Uiteindelijk komt hij in zijn zoektocht en met zijn vele vragen en twijfels terecht in Milaan. Daar komt hij met Ambrosius in aanraking. Hij hoorde hem in de basiliek spreken en de Bijbel verklaren. Augustinus had de Bijbel afgewezen maar door Ambrosius kreeg het Woord weer betekenis voor hem. De kerkvader raakt onder de indruk van de manier waarop hij de Bijbel uitlegt. Dat is vooral op een allegoriserende, sterk vergeestelijkende, manier. Het leidt ertoe dat hij in conflict komt met zichzelf. Veel vooroordelen en misverstanden t.a.v. de Bijbel worden weggenomen. Uiteindelijk kwam Augustinus 'verstandelijk' tot de overtuiging dat het christelijke geloof tot de waarheid leidt. Maar hij vond intellectuele instemming niet voldoende om christen te worden; er was méér nodig!

Crisis - ommekeer

Augustinus raakt steeds verder in een crisis. In een tuin in Milaan komt dat tot een diepte, zo u wilt, hoogtepunt. Hij barst daar in huilen uit en roept God om hulp. Plotseling hoorde hij een kind 'neem en lees' zingen. Hij zag dit als een directe tussenkomst van God. Onmiddellijk nam hij de Bijbel in

handen en sloeg het open in Rom. 13: 13 en 14: *“Niet in brasserijen en dronkenschappen, niet in slaapkamers en ontuchtigheden, niet in twist en nijdigheid; maar doet aan de Heere Jezus Christus en verzorgt het vlees niet tot begeerlijkheden”*. Dit was genoeg. Augustinus schrijft daar zelf over: *“Verder wilde ik niet lezen en dat was ook niet nodig. Want terstond toen ik deze woorden ten einde gelezen had, stroomde als het ware het licht der gemoedsrust mijn hart binnen en alle duisternis van twijfel vluchtte weg”*. Meteen verbond hij consequenties aan deze ommekeer. Hij verbrak de verloving met zijn a.s. bruid en deed afstand van zijn leerstoel. Hij wilde zich volledig aan God gaan toewijden. Evenwel: zijn afkomst en ontwikkeling is hij een leven lang met zich mee blijven dragen!

Publicaties

Een stroom van publicaties kwam op gang: meer dan 100 boekwerken en ruim 200 brieven.

Het voert te ver om die hier allemaal te noemen. Voor twee maken we een uitzondering. Allereerst zijn overbekende boek **Belijdenissen**. Dit behoort tot de wereldliteratuur en is in talloos vele talen vertaald. Het wordt door christenen en niet-christenen gelezen. Het gaat Augustinus daarin niet om zichzelf, zijn eigen bekeringsweg, hoe bijzonder ook. Maar het is hem er vooral om te doen de lezer op te wekken tot de lofprijs van God. Het gaat hem om de grootmaking van Gods Naam en werk! Een ander groot werk is *De Civitate Dei*: de stad Gods. Dit omvat 22 delen. 14 jaar schreef Augustinus eraan. Hierin legt hij de geschiedenis uit als de weg die de mensheid aflegt met God als einddoel. Hij beschrijft er ook de wereldgeschiedenis. Er

komt ook het beeld van de twee steden naar voren. In de geschiedenis openbaren zich 2 gemeenschappen: een aardse stad en een stad van God. De aardse stad staat voor eigenliefde en macht. De stad van God betreft de universele liefde met God als de enige macht. In de loop van de geschiedenis wint de stad van God steeds meer terrein. Op aarde leven de burgers van beide steden toch samen, ook binnen de kerk. Het onkruid en koren groeien samen op, tot de dag van de oogst.

Prediker

Zo'n 500 preken zijn tot nog toe bekend. Maar daarin leren we Augustinus wel kennen. Preken deed hij met hart en ziel! Hij hanteerde een levendige preekstijl en is voortdurend met de gemeente in gesprek. Daarbij is niet de retorica (de welsprekendheid) doorslaggevend (waarin Augustinus zich zo bekwaamd had!) maar de Heilige Geest! Hij is het geheim van een effectieve prediking! Treffend is het wat hij zegt: *Wees een bidder voordat je begint te preken*. Augustinus blijft dicht bij de Schrift en ook bij de mensen. Wat hij uitdeelde was voedsel waarvan hijzelf leefde. *Ik geef u het voedsel waar ik zelf op teer. Ik zet u voor waar ik zelf van leef. Medeknecht ben ik, geen vader des huizes*. Het hart van Augustinus preken is de Heere Jezus Christus. Daarbij gaat het hem niet alleen om de vergeving van zonden maar ook om de bekering van het leven. Voortdurend benadrukt hij dat het ware geloof blijkt uit de vrucht, de goede werken. In zijn preken durft Augustinus ook stelling te nemen. Tegen de achtergrond van zijn tijd, waarschuwt hij tegen theater-verslaafden, astrologenlopers, godsdienstfanatici en vogelwichelaars. Daaruit blijkt hoe concreet hij is in het ontmaskeren van allerlei dagelijkske

zonden zoals ook hebzucht en verlekkende begeerten. *Om uw beurs vol te krijgen met geld, wordt uw ziel door koortsige zorgen gekweld. Ik zie het en heb met u te doen.*

Daarnaast bevatten zijn preken vaak ook de problemen van het volk zoals de inval van de barbaren, het politieke verval van het keizerrijk, de plundering van Rome en tal van religieuze conflicten.

Sterven

In de zomer van 430 overleed Augustinus aan hevige koorts en pijnen. Vlak voor zijn dood had hij afscheid genomen van zijn vrienden. Hij wilde alleen zijn met God. Op de muren van de kamer waar hij lag, had hij enkele boetepsalmen laten bevestigen. Zo bereidde hij zich voor op zijn naderende einde om voor eeuwig in te gaan in de vreugde van zijn Heere!

organisatienieuws

Wijzigingen adresboekje 2011

De volgende wijzigingen doorvoeren:

- 1) Toevoegen onder de Streek "Goeree Overflakkee, Zeeland en N.W. Brabant" (blz. 10): de nieuwe MV "Sola Scriptura" te Sirjansland. Voorzitter dhr. P. Kik, St. Joostdijk 80, 4307 AV Oosterland; secretaris dhr. D.P. Haaij, Hoogaarsstraat 13, 4311 ES Bruinisse, penningmeester dhr. A. Moeliker, Lange Blokweg 35, 4301 NW Zierikzee.
- 2) De MV "Guido de Bres" te Harderwijk is gestopt (verwijderen onder streek Nijkerk op

blz. 17).

3) De MV "Schrift en Belijdenis" te Barneveld (blz. 16) heeft een nieuwe secretaris: dhr. H. Bleijenberg, Schoutenstraat 83, 3771 CH Barneveld.

4) Het juiste adres van de nieuwe secretaris van de MV te Wezep (blz. 16) is: dhr. G.J. van den Bosch, de Egge 13, 8091 NS Wezep.

Met vriendelijke dank voor uw medewerking,
Ds. J. van Dijk, secr.

e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl

17

Boekbesprekingen



Matthew Henry: **Voor ons geslacht.** Meditaties voor de lijdensweken. 103 blz, 9.95 euro, uitg. De Banier.

Dit boekje bevat 49 meditaties over het lijden en sterven van de Heere Jezus. De eerste 5 zijn uit Jesaja 53 en de overige uit het Mattheus-evangelie. Ze komen uit de bekende

Bijbelverklaringen van Henry en zijn samengesteld door mw. J. Kranendonk-Gijssen. Het biedt de mogelijkheid om in de 7 lijdensweken de Heiland te volgen op Zijn zware weg. Henry schreef: "Christus had een helder besef van de bitterheid van het lijden dat Hij moest ondergaan, maar Hij was volkomen gewillig Zich daaraan te onderwerpen. En dat tot onze verlossing en zaligheid". Laten wij Zijn lijden recht leren betrachten!

Dit boekje kan ons er bij helpen.

ADG.

Sarina Brons-van der Wekken, **Let op: Liefde!**, in serie: *Zorg voor elkaar*, uitg. De Banier, 2012, 150 blz., prijs € 10,95.

Dit boekje gaat over liefde en dan vooral over seksualiteit. Het is vooral voor jongeren vanaf 14 jaar om hier veel goede dingen uit te horen. Op een tere manier weet mevr. Brons intieme zaken op een duidelijke wijze onder woorden te brengen. De inhoud van dit boek staat haaks op wat wij en onze jongeren dagelijks om ons heen kunnen horen en zien over seks.

Daarom is het een verademing. Zij verwoordt de seksualiteit als een gave van God in de schepping. Het komt er op aan er als christen op een zuivere en bijbelse wijze mee om te gaan. Ook is er in dit boekje veel aandacht voor internet en andere sociale media, waar onze jongeren (die alleen?) zoveel mee bezig zijn. Bijzondere aandacht is er ook voor seksverslaving en soloseks. Als u vader van tieners bent hebt u hier een boekje, waarmee u het thema seksualiteit met uw kinderen kunt bespreken. JPN

overlijdensberichten

18

*„En zie, Ik ben met u al de dagen
tot aan de voleinding der wereld.”*

Matth. 28 vers 20

Bedroefd geven wij kennis van het overlijden van

FREDRIK JOHANNES WINTER

op de leeftijd van 74 jaar.

Met dankbaarheid denken wij aan de tijd, die hij als trouw lid aan onze vereniging was verbonden.

De Heere trooste zijn kinderen en kleinkinderen in hun verdriet.

Bestuur en leden van de
Mannenvereniging
“Naar Schrift en Belijdenis”
te Vriezenveen

Vriezenveen, 9 december 2012

*Jezus Christus is gisteren en heden
Dezelfde en in der eeuwigheid.*

Hebr. 13 : 8

Nog onverwacht heeft de Heere tot Zich genomen onze broeder

LAMBERTUS VAN GINKEL

in de leeftijd van 89 jaar.

Hij was gedurende vele jaren een trouw lid van onze vereniging.

Dankbaar herinneren wij hem ook als betrokken bestuurslid.

De Heere vertrooste de naaste familie met dit verlies.

Bestuur en leden van
Mannenvereniging
“Bouwen en Bewaren”

Woudenberg, december 2012

Met droefheid geven wij kennis dat de Heere heeft weggenomen, ons trouw meelevend lid

WILLEM HENDRIK OUDSHOORN

in de leeftijd van 72 jaar.

Wij wensen de naaste familie de genade en troost des Heeren toe.

Bestuur en leden Mannenvereniging
"Rondom Het Woord"
te Nieuwer Ter Aa

Januari 2013

Psalm 43:3

Op 8 januari 2013 werd door de Heere uit dit leven weggenomen ons trouw meelevend lid

DIRK VAN ZIJTVELD

in de leeftijd van 78 jaar.

We zullen zijn inbreng op onze vergaderingen missen. Zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen bidden we de genade en troost van de Heere toe.

Namens de Mannenvereniging van de Hervormde Gemeente Lunteren

Ds. P. Molenaar, voorzitter
G. Jongbloed, secretaris

Lunteren, januari 2013

Op 5 januari 2013 werd door de HEERE uit dit leven weggenomen onze broeder

JAN DE LEEUW

in de leeftijd van 83 jaar.

Vele jaren mocht hij samen met ons onderzoeken de Schriften die van Christus getuigen, Wien te kennen het eeuwige leven is.

De HEERE sterke en vertrooste zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen in hun verdriet.

Mannen van de vereniging
"Onderzoekt de Schriften"

Zegveld, januari 2013

Op Zijn tijd heeft de Heere tot Zich genomen ons gewaardeerd lid

DIEDERIK LINDEBOOM

in de leeftijd van 78 jaar.

De Heere vertrooste zijn kinderen, kleinkinderen en verdere familie in hun verdriet.

Bestuur en leden van de Mannenvereniging
"Calvijn" te Genemuiden

Genemuiden, 13 januari 2013

BOND VAN HERV. MANNENVERENIGINGEN OP G.G.

UITNODIGING

aan de leden van onze bond om op D.V.

ZATERDAG 13 APRIL 2013

aanwezig te zijn op de te houden

HUISHOUDELIJKE VERGADERING

in de aula van de Hogeschool „DE DRIESTAR”, Burg. Jamessingel 2 te Gouda.
Aanvang 14.00 uur.

AGENDA:

1. Opening door de voorzitter ds. W. Westland
2. Jaarverslag van de secretaris
3. Jaarverslag van de penningmeester/begroting 2013
4. Voorstel contributieverhoging
5. Verslag van de kascontrolecommissie
6. Benoeming nieuwe kascontrolecommissie
7. Mededelingen
8. Uitslag verkiezing hoofdbestuursleden
Voorgestelde dubbeltallen:
 1. vac. ds. J. van Dijk (herkiesbaar)
ds. J. van Dijk te Ede
ds. G. Wassinkmaat te Gameren
 2. vac. dhr. C. Oosterom (herkiesbaar)
dhr. C. Oosterom te Lopik
dhr. J. Maasland te Waddinxveen
 3. vac. dhr. J. van Capelleveen (herkiesbaar)
dhr. J. van Capelleveen te Veenendaal
dhr. A. Thoutenhoofd te Veenendaal
9. Referaat door ds. J.H. Lammers: „*Bonhoeffer, een getuige van Jezus Christus*”
10. Collecte
11. PAUZE (verkoop referaten)
12. Bespreking van het referaat
13. Rondvraag
14. Sluiting door ds. J. van Dijk

U bent hartelijk welkom!

C.D. Groenendijk (2^e secr.)

P.S. De Hogeschool “De Driestar” ligt op loopafstand (via de achterzijde) van het Centraal Station te Gouda. Ook met de auto goed bereikbaar, het gebouw ligt in de directe nabijheid van de A12.
